

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 72, 6 luni 31.50 cr., 3 luni 16.75 cr.
 Pentru afară țării pe an 84, 6 luni 40, 3 luni 21.
 Pentru strălitate pe an 12, 6 luni 6, 3 luni 3.

Pentru abonamente și inserții a se adresa la:

Administrația Tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Mădărai 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Mădărai Nr. 47.

Explicații adresate se return., — Articuli suplișari se nu însoțesc.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. chisul cu litere germane — și timbru de 30 cr. pentru cele două publicări.

Congresul.

Dia XIII (14 Octombrie.)

Deschidînd se ședința la 9 ore dimineața protocolare ședințelor din 12/24 și 13/25 Octombrie cetîndu se se autentice.

Prezidiul prezintă proiectul de regulament pentru administrarea fun dămei Gavril Faur, care se transpune comisiunii organizatoare.

Prezidiul prezintă mai departe rugarea lui Nicolae Diamandi din Oradea-mare, pentru de a pute folosi încă 5 ani edificiul fundației Zeigai-nea. Și rugarea aceasta se transpune comisiunii petiționare.

Se prezintă apelățiunea parohu- lui Teodor Lungu din Mărieș în ar- hiepiscopie, pentru repunere în oficial protesc și se transpune comisiunii petiționare.

Urmand la ordinea zilei comi- suneia specială pentru episcopie, ce au a se înființa și pentru fondurile co- mune, d. raportor Anania Trombițaș în numele majorității din comisiune propune următorul conclud:

„Congresul constată că activita- tea dezvoltată de consistoriul metropo- litan în cinstuina noiei arondări a provinciilor metropolitane cu înființarea a două eparchii nouă, nu corespund înscrierilor cuprinse în concludul con- gresului din anul 1878 Nr. 243, și îndrumăză pe consistoriu, ca până la proxima sesiune congresuală să caute a satisfice pe deplin înscrierile avu- tîndu-i totdeauna următoarele învi- tățiuni speciale:

a) De oare-ce costuina oportu- nității noiei arondări nu împedecă culegerea și subțeneria datelor nec- esare — sinoadele eparchiale vor avé a se pronunța numai asupra moduli unde și ce se teritoriu sînt a se înființa noiele eparchii, apoi asupra condiți- unilor principale de înființare, adică asupra resurselor materiale pentru susținerea episcopilor cu apartinențele acela.

b) După ascultarea bărbăților com- petenți adică a reprezentanților legali din acele ținuturi, cari prin noua ar- ondare ar deveni desfăcute de legă- tura actuală pe baza voturilor și res- pective dorințelor acestora și fără a fi restrins la proiectul de arondare, cuprins în propunerea prezidiului din Nr. prot. 142 al congresului din anul 1878, consistoriul metropolitan să elaboreze un plan detaliat, și să în- scriească raportul în congres.

c) Planul noiei arondări să cu- prindă cele mai exacte și sigure date în privința dotării noielor episcopii cu apartinențele acela, cu observarea principiului, ca prin noua arondare do- tațiunile prezente ale episcopilor ac- tuali să nu se scurteză; ear' doțuina noilor episcopi să nu fie mai mică de 8000 fl. anuali.

Ear' din raportul al minorității din comisiune Al. Ciomponeri propu- ne luarea următorului conclud:

„Congresul ală pertractarea acestu proiect sub împrejurările pre- zente nefavorabile neoportună și lasă costuina episcopilor celor noué în Timișoara și Oradea-mare decăndată

în suspensio; ear' consistoriul metropo- litan să continue culegerea datelor și a mijloacelor neapărat trebuincioase spre efectuarea concludului congresual din anul 1878 Nr. 243.

Panîndu se la vot, propunerea mi- norității cade și congresul primesc propunerea majorității de basă pentru desăbateră specială.

În desăbateră specială asupra a- cestei costuini deputul Partene Cosma propune a se sterge pasajul prin din propunerea comisiunii și a se în- locui cu următoarea Introducere:

Congresul constată, că materialul, ce lă căpăt consistoriul metropo- litan dela sinoadele eparchiali nu este apt, ca pe baza aceluia consistoriul să poată satisfice înscrierilor cuprinse în concludul din anul 1878 Nr. 243; deci consistoriul metrop. se îndrumăză... (și celelalte ca în votul comisiunii).

Congresul primesc această pro- punere.

Punctul a) din propunerea comi- suneia primindu-se nestrănutat la punctul b) deputatul Partene Cosma face următoarea contra-propunere:

„Să se trimită sinoadelor epar- chiale un plan de arondare combinat din punct de vedere mai final al în- trețegii metropoli, avînd ele a se de- clară și să își facă și însoțimă asupra lui eventual a face și din partea lor câte un plan în această privință.”

Ear' deputatul Eugen Brote propune:

„Consistoriul metropolitan se în- scriească, a continua lucrarea sa cu adunarea materialului necesar pentru înmulțirea eparchiilor, avînd a raporta congresului procsim studiu, în care se ală costuina, eventual a presenta un plan.”

Retrăgîndu și Partene Cosma propunerea sa, congresul cu delăturarea punctului b) din propunerea comi- suneia, primesc propunerea deputatului Eugen Brote.

Ne făcîndu-se observări la punct- ul c) din votul comisiunii în cinstu- ina episcopilor de înființat la a treia cetire congresul conclud:

Congresul constată, că materialul ce lă căpăt consistoriul metropo- litan dela sinoadele eparchiali nu este apt ca pe baza aceluia să poată satisfice înscrierilor, cuprinse în concludul din anul 1878 Nr. 243; deci să îndrumă consistoriu, ca până la proxima sesi- une congresuală să caute a satisfice pe deplin aceli înscrieri, dăndu-se totdeauna următoarele înscrieri spe- ciale:

a) De oare-ce costuina oportu- nității noiei arondări nu împedecă cu- legerea și subțeneria datelor nec- esare, așa sinoadele eparchiale vor avé a se pronunța numai asupra moduli unde și ce se teritoriu sînt a se în- ființa noiele eparchii, apoi asupra condițiilor principale de înființare, adică asupra resurselor materiale pentru susținerea episcopilor, cu apar- tinențele acela.

b) Consistoriul metropolitan să înscriească a continua lucrarea sa cu adunarea materialului necesar pen- tru înmulțirea eparchiilor, avînd dar a raporta congresului procsim even- tual a presenta un plan.

c) Planul noiei arondări să cu- prindă cele mai exacte și sigure date în privința dotării noielor episcopii cu apartinențele acela și cu observa- rea principiului, ca prin noua aron- dare doțuiniunile prezente ale episco- pilor actuali se nu se scurteză; ear' doțuina noilor episcopi să nu fie mai mică de 8000 fl.

Prezidiul anunșind ședința procsimă pe 8 care după amădi și pu- nînd la ordinea zilei continuarea rapo- rtului comisiunii, ședința se înche- iade la 2 ore.

Dia XIII, din 14 Octombrie, (după a- mănăși, dijula XIV.)

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunii speciale și a fondurilor comune. Obiectul costuinei promovare vicariului arhiepiscopial la rang de arhieru.

Comisiunea prin raportul său An- nian Trombițaș propune în privința aceasta a se lua următorul conclud: Congresul constatează că în cinstuina promovării vicariului ar- hiepiscopial la rangul de arhieru s'au îndeplinit cele necesari până la vo- tul sinoadului arhieru; drept aceea potfecer pe reza sînțării părinți episcopii a pronunța încă sub durată acestu sesiuni congresuale votul lor; dacă din punct de vedere al canoanelor bisericii noastre există sau nu există v'ro pelecă pentru acea promovare. Vicariul arhiepiscopial promovat fiind la rangul ierarhie de arhieru con- gresul i atribue toate acele drepturi constituționale, ce compet colofării arhieru și anume: în sinodal arhier- ces; și în consistoriul metropolitan.

Congresul anunșă, că regularea a- facțiilor prezidiului între arhieriscopul și vicariul arhiepiscopial competent arhieriscopului și de o se forma în conșlegere cu sinodal arhiercesian prin un regulament special.

Prezidiul desinșind dijoc, că încă delă început ar fi fost pentru promovare vicariului la treapta ar- hiercesă și speră că și acum poate fi pentru aceasta. După dînsul un ar- hieru trebuie să aibă o pozițiune sta- bilă și definitivă în biserică. Este în- trebuincioască pozițiunea vicariului este de afare natură. Trece apoi la § 118 din statutu. organic și reflec- ționează la cuprinsul acelu și despre po- zițiunea vicariului, dijocînd, că dacă s'ar puté vedé din § 118, că pozițiunea vicariului este definitivă, uor s'ar pu- tî pronunția și asupra costuinei delă ordinea zilei.

După desinșirea aceste se înceing o desăbateră vio la care iau par- te mai mulți deputati.

D. Bran de Le menyî face ur- mătoarea propunere: „În cinstuina promovării vicariu- lui arhiercesian la rangul de arhier- u, congresul asteptă înainte de toate votul sînțării sinod epesc. con- form hotărîrii congresului din 1878 Nr. 244.”

Prezidiul deslușecă de nou, că concludul citat n'ă observat rîndul cel bun la distribuirea înscrierilor. Trebuia lucrul astfel împărțit încît

numai după ce congresul ar fi termi- nat ceea ce este de făcut în această privință, să fie ajuns cinstuina la si- nodul epesc, ca la forul cel mai înalt. Pe lîngă toate aceste epții au mai fost ocupați în toate dijile cu ședințe con- sistoriale și congresuale și n'au putut corectare concludul congresual din 1878. Dar aceasta încă n'ar fi podedă mare, pentru că dînsul încă pînă în persoana sa este în curul și crede că și ceilalți epții în ceea ce prive- sce partea canonică Scripului ce i are sînt, dacă nu cumva prin înăntura aceasta se alterează statutul or- ganic. asupra acestu punct trebuie să fie congresul bine orientat.

D. P. Co-ma., provocîndu-se la dreptul canonic al metropolitului Sa- guna, este contra propuneri comisiu- nului și din considerățiuni canonice, pe cari dînsul nu le poate cunoașea bine; ar fi bine dacă s'ar afla cineva, care se le desăfură și pe acesta.

D. Dr. Iosif Gall este pentru pro- punerea comisiunii, pentru că nu vede că prin promovare vicariului la rangul de arhieru s'ar vătămă statutul organic. Afară de aceasta este o dorință justă a arhiercesă, care nu este reprezentată în rînd cu dieceslo sufragane, nici în consistoriul metropo- litan, nici în congres, nici în sinodal arhierces.

D. P. De sea n'ă intr' un discurs lung se pronunță contra propuneri comisiu- nului. După dînsul, postul de vicariu atîrnă delă bunăvoia arhieriscopului. Dacă arhieriscopul nu i a plăc de vi- cariu și l'ar delătura, ce se va întempla cu arhieria? Ear' după ce ar veni alt vicariu ar trebui să se chirotescă și acesta și așa și așa ajunge că să avem mai mulți arhieru într'o dijecșă. Aceasta înse o în contra canoanelor, care spun că într'o epieie numai un episcop este.

D. N. Cristea dijoc, că din cun- vîntele dăntevorbitori a bigat de seamă că n'au înțeles totu deslujirle date de prezidiu întru cât acele pri- vate §118 din Statutu. Organic. Nu șie dacă el se va pute măguli că a cu- prins mai bine deslujirle date de n. pre- zidiu. Acesta a dijoc că un arhieru trebuie să și aibă pozițiune lui stabilă în organismul bisericii. Așa cum sînt lu- crurile în arhierie, așa și vicariul n'are postul de vicariu este un post de- finitiv. Pentru acesta este și un salariu sistemăst încă de atunci de când s'au sistemăst salariile pentru asosi- ri consistoriale. Vicariul, mai departe, este ales de sinodal arhiercesian și denumit de arhieriscopul și metropo- litiului dela Introducerea statutu. or- ganic așa precum a acențiat și al raportor. Cuvintele §118 unde este vorba de vicariu nu le înțeleg (Cristea) precum a acențiat și la întrebare podesă uni dintre dăntevorbitori conform căror vicariu ar fi numai încă și un vicariu episcopial, respec- tive arhierpului. Postul de vicariu este după postu capului unei diecese sau al arhiercesă al doilea post. Nu și poate închipui așa dară că coloficatori statutu. organic vor fi vrut, ca un post așa de important cum este cel al vicariului să l'ăc un post pre- cariu, în care respectivul să nu fie si-

unilor din orient. Guvernul ne-a considerat promovarea și cultivarea acestei contencii ca oea mai însemnată și cea mai necesară și în mod cel mai eficec de ominentele lucruri prerogativele monarhiei gătrătoate puterile precum și de necesitate pacifice domnesc pretutindenea.

Proiectele de vi se vor substerne din partea guvernului meu, vor corespunde acestei situații și va să spre bucuria noastră în lupta cu administrația militară va cere deopotrivă D-voastre numai întru cât acest lucru e neapărat de lipsă pentru continuarea convenită a lucrărilor începute sau pentru procurarea succesivă a unor treburile recunoscute ca necesare pentru completarea forții armate.

Administrația Bosniei și Erzegovinei reclamă și de astădat finanțele monarhiei. Silințele guvernului me, continuate în mod consecvent, pentru asigurarea ordinii în aceste țări și a promova dezvoltarea lor spirituală și materială au obligat până acum deja foarte mult îmbucuroasă.

Convins fiind că și Doastră, ca și delegații de mai înainte, veți începe gura problemă cu precizie și patriotic, ve doresc ca lucrările Dr. să abia după spun și ve din tuturor un bine atât venit.

Tot cu aceste cuvinte s'a adresat la Doastră și și a delegații noastre, ca să a presădă ocazia ungarească. Interpretul omniazițății și președintele cav. Schmeering.

Petiție

adresată dnu ministru reg. ung. de culte și instrucție publică în cauza limbii române din scoalele reale de stat din Deva.

Excelența Voastră D-ne Ministru!
În comitatul Hunedoarei locuim în preponderanță majoritate de români, atât de vitreg tratat. În respectul culturii din partea guvernelor trece, încă pe un teritoriu de 138.65 mile cuate, ca 258.584 locuitori și există, nici o școală de mijloc în urma unei fericeite instituții de mai multor bărbăți de literă, plini, de zel și noble simțiminte pentru creșterea și înaintarea în cultură a generației celei nouă, prin contribuiri benevoale, apoi arături, și alte ajutoare din partea statului și înalte autoritare, sub patronajul și supravegherea inspecției a ministerului de culte și instrucție publică, încă în anul 1871 s'a înființat o școală reală cu 8 clase și reședința în localul Deva.

Românii, ca cei mai numeroși locuitori ai acestui comitat, simțind imperativa necesitate a înființării unui școlii de institut cultural, precum și cel de sub Instrucție, și ca să se înființeze în comitate această marea idee, și-au dat tot posibilul lor nămură materială și moral pentru realizarea școlii menționate sub a ceea strictă condiție însă, ca studiile în alta institut, să se propună, decât în exclusiv în limba română. — A majorității locuitorilor, — cel puțin parțial — ea cea mare.

Cu toate acestea, desfi în art. de lege XLIV. din 1868 despre egală îndreptărire a naționalităților la §. 18 se dispune arisat, ca în institutele învățământului de mijloc sau mai înalte să se statului, cari sânt în limbă, sau să vor înființa pe acele țări, unde este în un, una sau mai multe, școli, ca să în limba, este, să ridică caeteră, și pe șansa limbii și literaturii de carei limbă, — iar la § 17 se dă: „în punctul de vedere al cultivării și bunastării comune, fiind scopul su-

premi și al statului, aceasta este obligat a purta grije la învățământele de stat, cu căteții ori cărei naționalități, se trăiesc în masa mare la oaltă, să se poata perfecționa în limba lor maternă” — totuși cu ocaziunea învățării școlii cesteionate, neocotind să se stabilească în limba română, o dăinară cu 2—3 care, pe săptămână: „ar pentru propunerea ei s'a luat un învățător supleat dela prepararea de stat din Deva, prevedut cu adjuț anual la început de 300 fl., apoi 200 fl., și urmă numai 100 fl. v. a.

Dar așa și până când se aflau în numita propunere de profesor, pentru propunerea limbii române profesori capabili de naționalitate română, copii noștri, — pentru a căror educație atât de mare grije purtăm, — au făcut din an în an progresul corespunzător și din limba maternă; tocăca în acest fel de profesor, o considerabil număr de copii, care de

După ce însă, cu deosebire dela 1874/75 încoașă, directorul școlii reale, — nu scutam, dacă din propriul său îndemn, cu rea voință, sau cu învoirea și aprobarea supremei inspecției, — au abătându-se dela usul de obicei, și au mai instituit pentru limba română școlii de profesor, carele să fi fost în stare a satisfăcu sublimii sale cliențarii în acest respect: elevii români au început a neglija frecențarea acestui studiu, iar părinții vedând, că limba română se tractază acolo numai ca în bățuror și an trimit și trimi bastei lor în alte institute de unde limba română până acum încă nu este cu totul proscrisă; prin urmare singur din acest motiv părinții români, cari se bucură de o stare materială mai bună, cecum disarăm, ducându-i și pruncii lor la alte institute, școlii reale din Deva desfi încă tot în număr de două institute de unde limba română puțin cercată de tineri români, decât cum era în trecut; iar limba și literatură română sânt cu desăvârșe o limate; ceea ce ne poate uni nici cu nobila intențiuia a inițiatorilor, nici cu cea a supremei inspecției, și cu atât mai puțin cu marțal scop al unui institut de cultură, care trebuie să aibe mențiuia de a întinde de o potrivă taturile rașele bineficioare ale culturii sale.

Dept acestea, având în vedere, că la toate institutele meii din țeară, chiar și la cel pur de stat, în aproapeă cărora se gășesc Români, este sistemul, că puțin câte una catedră ordinară publică de limba și literatură română;

apoi considerând, că școlii reale din Deva a fost înființată și susținută la mare parte din contribuiri Românilor din acest comitat, și în la prezent pentru susținerea ei, se face a nu pe locuitorii contribuabili în tot anul;

convins fiind, că înaltul ministeriu nu poate ave intențiuia de a lichide tinerilor români calea de la învățarea limbii materne, acest scump tessur pentru ori care individ; și în urma, fiind pedis încredințat, că o limatea totală a propunerii limbii și literaturii române dela școlii institut, n'a armat cu scirea și încuviințarea supremei inspecției, ci mai mult, erdem noi din motivul, că directoratul și administrațiuia școlii nu și au implinit cu scumpețate datoriuia impusă de lege: de a raporta totdeauna fișele, despre starea lucrării în acest respect.

Subscriși Români din Deva, ba săji pe dreptul oferit de cității § și a legii despre egală îndreptărire a naționalităților și petruși de obligațional cel avem față de creșterea și educațiuia pruncilor noștri, cu tot respectul ne luăm libertatea a ruga

de Excelența Voastră, în a căruia mâni este pusă savașna încredințată a naționalității școlare, ca să binevoită, căi mai curând și încă în decursul acestei se meștru a descură sistemizarea catedră de limba și literatură română în școlile reale din Deva, obligătoară cel puțin pentru tineri români cu care, înfidelitate, și cu un profesor ordinară și înalt, și prevedut cu toate emolumente necesare, asemenea cu ceilăți profesori ordinari dela aceste școlii: tot odată pentru propunerea acestui studiu a unui pe un atare individ, carele în limba și literatură română să abia depășă calificătoare.

În legătură cu aceasta având în vedere, că în prezent catedra de limba germană dela des menoratul institut este în vacanță, și cu respect la voințiușă cu bugetul statului, ne luam voință a vă argeș înalte a-țiune asupra acestei împregiării, cerend ca pentru această catedră se binevoită a unui pe un astfel de individ bine calificat, carele să fie în stare, de odată a propuna atât studiul limbii germane, cât și cel al limbii și literaturii române.

Așteptând favorabila rezoluție sânt-m.

Deva, 24 Octombr 1881. Ai Excelenței Voastre cu respect: Ion Papiu m. p., protop. gr. or. George Șeulă m. p. a. livr. Fr. Hosu Lungu m. p. advr., Sabin Păo m. p., George I. Pop m. p., Ioan Mihai m. p., Dr. Constantin Ștefănescu m. p., George Lazar m. p. a. livr., Ioan Simionescu m. p., Alexandru I. Hosu m. p., George Cioclan m. p., Czara Alexandru m. p., Alexandru Șulț m. p., Michal Zira m. p., Ioan Mof m. p., Iosif P. Gerendi m. p., Alecuș Olariu m. p. a. livr., Iosif Moldovan m. p., Ioachim Palcuș m. p. a. advr., George Zira m. p., Ioan Szabo m. p., George Coară m. p., Ardelean Logiu m. p., Nicolae Orăgan m. p., Eduard Nemeș m. p., Opreaș Iosif m. p., Petru Dragiș m. p., proprietariu, Ioanichiu Olariu m. p., cotășean, Nicolae Lakatos m. p., Petru Stanciu m. p., Alexandru Bontiovoian m. p., Antoniu Căteșan m. p., George Iosan m. p., George Gila m. p.

Varietăți.

* (Mulțămia publică). Onoratul din paroch gr. or. în Bragă Andreică Andreică născut în S. Sebeș, donând biserică gr. or. din S. Sebeș după șfescice sculptate foarte frumoșe anume cele Iespu de D-sa la expozițiuia română din Sibiu, tinută în anul acesta, comitetul par. gr. or. din local, și ține de datoriuia față cu această față publică, și exprima mulțămia publică.

Din ședința comitetului par. gr. or. tinută în S. Sebeș, 14 Octombr 1881 v.

Comitetul parochial.

* (Poșcie și realitate). Poșții bugetului de stat au sunat deficitul anului 1880 cu ceva peste 20 milioane. Vine acum curtea de control a statului și statorosec suma deficitului 41 de milioane și șă ea că licența poștică bugetul de stat pe anul 1880 reprezintă numai scumpețate onestă de 21 milioane floreni.

* Dna Broga-Saseni ni se trimite următorul Necrolog: Anghelina Timofein și Verona Andrăgă din com. Broga Suseni au înimă frântă de durere adică la publică consecință cunctă prin lubul lor sof, tăică și acoru cu neștiință, cecum Andreșcu, născut în 13 Iuliu 1820, fost Greșu și regimental de gr. roman Nr. II și fost primar comunal în mai multe rânduri, a reșpusat în 10 Octombr la 6 ore d. Am. țeri nă și în urma unui morb scial.

* (Restanțiiile de dute directă). Ungaria cu sfârșitul anulii 1880 au totuși de 40 milioane floreni care vor fi și pe anul 1881. Ar fi foarte interesant să se știe, cine sânt aceia cari restază o sumă așa de colosală, de vreme ce știe de comun că bieții oameni șăraci nu sânt cearșă de loc când e vorba de încușarea dărilor.

* (Tărgul din Sa-Beșghin) după cum se știe de acolo cu datul 20 Oct. n. a fost în limbă în toată țeară. Causa principală este că comerțul și industria pe de ce merge și micșorează tot mai simțitor și prineșcuse tot mai mare șărăcie între oameni Jubișiu în această prvință se au pretutindenea în întreaga țeară noastră. Prelungă ședintă în înfrunt foarte mult asupra rezoluțiuia de tot anul al acestui țărg, și drumurile cari din firea lor plătă beghin sânt foarte reșe ploile le-au defundat și au silit pre foarte mult, a neglija țărgul.

* (Vălesul viilor) la Oraștie a fost în anul acesta de tot slab. Străguri de tot puțin au mai fost și de tot aciri.

* (Pojarul) se țevce în Cluj în casuri foarte dese și din și în tot mai amenințator.

* (Magyarorazsg) organul opozițiuia moderate, după cum ne spun mai multe foi din Budapeșta, cu anul nou va înceta de a mai apăre.

* (Poe) În 26 Oct. n. pe la 11 ore n. chiar când s'au un vânt foarte vâlcant, se decida, și aprinsă șura unui biet de Român din Hașeg, care togmai în ziua aceea plăsese cu testeturi de lână de cioareci și boboșe (țandre) la pielea din Reșinari. Din norocoie (în nenorocoie) pentru comună a ars numai șura și șesa dimpreună cu toate cecoreșele biețului om, care a rămas în via.

(Un războiu pentru o vacă) În Cimay, o comitat din districtul Olariu, s'a furat lătr'o de o vacă. Un locuitor eredeș, că în Andeneu, un oraș din comitatul Namur, și băngia, că hoțul a dăno o acolo, spre a o potrivă vinle mai sigur pe un teritoriu străin. Tocmai, se ținea jocuri cavaleșii în Andeneu și în comitatul Namur și de altă cavaleri era și primarul din Condroz. Locuitorul spuse acestuia decoperirea sa. Primarul în Bragă șeu de a face dreptate supușului său și a pedepsi pe criminal, întrebuințând un mijloc, care poate fi justificat numai prin șurșina, cu care un criminal după de „pedeșă” trecend pe un alt teritoriu. Primarul se duse la reștințul hoț, îl întințășă și apoi i spane ca va țacă și va țita totă dela hoțul, înșoit de doi servitori ai primarul, nu conduce vaca de unde a lăut-o. Hoțul întințășă se șupine; dar' cum a trecut granița, a fost prins și șpănzurat. Comiteșle de Namur, dă oarecari o cășă dreptărie la răfă cu un șupus al șeu intră cu oștiora în Condroz și devastă țeară la zidurile orașului Cimay. Primarul de Condroz șavă și el, spre și reșbuna în comitatul Namur și devastă cășelul înalt. În erend țării parte la comiteșle de Namur și Locuitor și comiteșle de Hencșara și Hencșara și comiteșle de Brabant. Reșbuit a fost otrănc; au perdut viața 1500 oameni; s'au derumut multe oșoșe, cast-ului și moși Reșbuitu iașu capet numai Philipp regole Franție.

(Palavre populăre) Rușii și roșga toată noaptea în șăntul Niculaș, că în limba de înțeașă de la gâtul șăntei Preșcici.

Tiganilor când le vine foamă furiară.

Oveții când n'au ce face, nămeră și degere, șă șăcitală.

Polonii când suferă mai mult de strănie, atunci spun despre bogățiile și aristocrația familiei!

Greșii se gândesc la portocale și mănăstiri doleace.

Englezii se uită la un pain 30 de ani, până ce dăbă spun ce au văzut.

Francozii scapără și din ghiță și din fum.

Italianii nu mănă brânză, până ce nu o vedă că începe să fugă din strachină.

Sârbiilor și Bulgarilor nici doleacea nu le place fără ceapă.

Românii se uită la toți cei din preajma lor, și la toți le spun că „u's ca oameni.”

E. Boican.

Bibliografie.

Tuducecu Ioan *Limba Românească* (Gramatică) Manual pentru școlile primare. Edițiunea a II. revăzută și amplificată. Prețul unui exemplar 30 cr. v. A. Rad, 1881.

Meitani G. G. *Studii asupra constituțiunii Românilor* sau explicarea pactului nostru fundamental din 1 Iulie 1866. Fasciculi V. București, 1881. Prețul unui exemplar 5 lei noi.

Ranta *Bucăcescu Vasiliu Poezii*. Edițiunea „Amicului Familiei.” Deț 1881. Prețul unui exemplar 1 fl. 20 cr. v. Cinci exemplare costă 5 fl. v. a.

Nova bibliotecă română. Colecțiunea de novele și romannuri Seria I. broșură II. Brașov, 1881.

Concervări literare, Anul XV — Nr. 7 (1 Octombrie 1881) au următorii cuprins:

- o Psihologie empirică în limba română, critică de T. Măiorescu — Cântec popular spaniol, trad. de S. G. Vărgolici — Coroandele districte Vanile Alecesandri și Ioan Ghica, (XII) — Cuvinte de reverență la Români, studiu de A. Lăunbricior — Sădăra Tâmbăla amintire din trecut de T. V. Ștefanăil — Polvis et aveva unum...! — Istor de lomiță. Pe un pasiv de N. Beldiceanu. — O amintire; — Pas cu pas... — Eu am uitat... poezii de I. Bută. — Când veți... poezie de X. — Bibliografie.

Dreptul, Anul X. — Nr. 76 (Duminecă 18 Octombrie 1881) cuprinde: Despre contracte sau convențiuni (Urmare) de D. Gr. G. Peneșescu — Jurisprudența română — Intruziunea străină — Cronica judiciară — Bibliografie.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Academia română.

Proces-verbal Nr. 16.

(Urmare)

13. Li-Ki-Tou-Pen. A patra din cărțile sacre ale anticității chineze, de conun nume memorial riturilor. Această scriere de o importanță capitală pentru cunoașterea instituțiilor religioase ale Chinei antice a fost tradusă în parte de abatele Gallery în memoriile academiilor regale în Paris; 5 vol.

14. Li-ou-poi-tan-pang-cho-ou-tchin pan. Cete 4 cărți clasice ale anticității chineze culesse de discipulii lui Confucius. Edițiunea cu o comentar perfunct. Cete patru cărți pe cari chinezii le pun imediat după cele 5 King, sau cărți sacre și pe cari orice om instruit trebuie să le cunoască. Cuprindând: 1. Marele studiu aparținând lui Confucius înscrisp. 2. Arta de a se manifesta în mediul just. 3. Discuțiunile sau convorbirile filosofice. 4. Opera filosofului Mencius, unul din cei mai celebri după Confucius G. vol.

15. Taw-sing-pien. Tratat despre nasteri, 1 vol.

16. Tang-chi-Hou-cho-ou-tsing K'iao. Cal-pere de poezie erubare, ale Tang gher, considerată ca marele-scul al poeziei chineze. 6 vol.

17. Tien-tchou-eh-ih. Veștile bănuite noștre de Dumneșcu, scriere creștină; 1 vol.

18. Mio-af-lien-hou-king. Lotus al bunei credințe. Scriere budistă, tradusă din sanscrită în chineză. Această scriere considerată ca una din cărțile sacre ale budismului a fost tradusă din sanscrită în franceză, de Eng. Burouff, dar traducerea chineză prezintă în multe circumstanțe o claritate care lipsește originalului. Un capitlu din Lotus, a fost tradus după textul tibetan de D. Foucaux, și un alt capitlu după textul chinez de D. Roony; 2 vol.

19. Yi-King. Cartea sacă a transformărilor, prima și cea mai veche dintre cărțile sacre ale chinezilor și aceea a lui Confucius i atribuie cea mai mare importanță. Mare edițiune cu o comentar perpetuu. Această scriere a fost tradusă în latina, într-un mod foarte imperfect de părintele Régis, 3 vol.

20. Culegere a teoretic chineze în scrierea Tiao-cursivă și în scrierea li sau scrierea birourilor. Imprimată în litere albe pe fond negru; 1 vol.

21. Ping-chaou-lai-Yen sau cele două tinere tere literare, de conun deznăcută ca al 4-lea cap de operă al literaturii chineze moderne această scriere a fost tradusă în franceză de D. Stanislas Julien; 1 vol.

22. Culegere de istorie imprimate din istoria occidentală, cu gravuri; 2 vol.

23. Kiko-Young-pen. Tratat de geometrie chineză publicat sub direcțiunea D-ai Wylie 8 vol.

24. Tien-tchoung-Seng-Jen King-K'ihou istoria vieții D. N. Ius Christus; 1 volum.

25. Hoi-lan-Ki Istoria cercului de creștă comode chineză. Edițiune ilustrată la Paris. Această comodie a fost tradusă în franceză de Stanislas Julien; 1 vol. 40.

26. Kion-tchou-cho-ou-tching-cho-ou. Vechiul testament tradus în limba chineză. 4 vol. Noul testament în un vol. 5 vol.

27. Chenseng-fou-cho-ou-tching-cho-ou. Dreapta cale pentru a junga la bună viață și a înăun fieric. Măsurile chineze de 167 foi mici pe cărțile de china și o frumoasă scrișorare. Acest manuscris a fost punctat și nume propriu sa fost indicat cu ajutorul unei duble tradătorii verticale juste-linare. Acest manuscris e închi. (Va urma.)

Extras din foaia oficială „Budapești Közlöny.”

Licității în 8 și 9 Noevm. mobilele și imob. Jubileu Calendar în Alba Julia (trib.); în 15 și 16 Noevm. imobilele lui Ioan Szöröcseni sen în Szécsen și K. Orhei (trib.); în 18 Noevm și 28 Dec. imob. la 15vingeri și sofi în O. dorieh (trib. Dej); în 16 și 19 Noevm. 1881 și 17 și 20 Ian. 1882 imob. remanșul după Carol Tollaș jun. în Siovar, Orșteinul Gheci și Harscherre; în 20 Dec. 1881 și Febr. 1882 imob. remanșul după Luca Burșan în Sângior (trib. al orhei); în 29 Noevm și 28 Dec. imob. lui Samoilă Zino în Medias (judec. cerc.); în 24 Noevm și 24 Dec. mobilele și imob. lui Mihail Schuster în Schura mică (trib. Sibin); în 14 Noevm și 14 Dec. imob. Anei O. Anceea și sofi în Săulmberg (judec. Cerc. Sighisara); în 19 Noevm. imob. remanșul după sofia lui Valentin Kovacs în Semeș (judec. cerc. Sângior); în 29 Oc și 29 Noevm. imob. lui Petru Goșcu și sofi ale sa în Meșu; în 15 dec. Cehalau; în 18 Noevm și 19 Dec. imob. lu. George Lutsch și sofi în Agnita (judec. cerc. Sighisara); în 20 Noevm. imob. lui Alexandru

Soita și sofi în Bogata (judec. cerc. Alud); în 16 Noevm. imob. sofiilor lui Alotice Kovacs 16 Dec. imob. lui Stefan Czegyazy și sofi în D. J. (judetoria cerc. Alud); în 28 Noevm și 28 Dec. imob. lui Ioan Polcsek în Trașed (judec. cerc. Sighisara); în 7 Dec. 1881 și 7 Ian. 1882 imob. Marii Gabel în Șura mare; în 22 Noevm și 22 Dec. imob. lui Michail Kirschner în Găstria (trib. Sibin); în 23 Noevm. și 23 Dec. imob. lui Grigore Santus și sofi în Cio — Săpvis (trib. Cioșerda); în 14 Noevm și 14 Dec. imob. lui Rodol Frits și ale sofiilor sale în Ernut (judec. cerc. Sângior); în 21 Noevm și 21 Dec. imob. lui Mihail Șteavașev și sofi în D. Ia (trib. Sibin); în 24 Noevm 1881 și 5 Ian. 1882 imob. lui Ioan Lazar în Orhei (trib. în 28 Noevm și 28 Dec. (judec. cerc. Cahal); în 21 Noevm și 21 Dec. imob. remanșul după Daniil Schwab în Reghin (judec. cerc.); în 11 Noevm. imob. lui Adam Waidean și sofi în Vineria (judec. cerc. Orăștie); în 29 Noevm și 29 Dec. imob. remanșul după Ioan Manta în Gărașarii (trib. Sibin); în 23 Noevm și 23 Dec. imob. lui Mihail Măgăyar și Mihail Zakei în Beja (judec. cerc. Sighisara).

Nr. 258 [239] 2-3 CONCURS.

Deveind vacant postul învățătore și cantoral în parohia română gr. or. de a III. classă Banabie, din protopresbiteratul Clujului pentru ocuparea acestui post se scrie concurs pe termenul până la 1 Noevmre, a. c. când se va face și alegerea.

Cu acest post învățătore și cantoral este împreunat un venit anual de 260 fl. calculat după un calcul mediu de 5 ani, proiectat de comitetul parohial și aprobat de sinodul parohial din 10 Octombrie, a. c. în 6 puncte speciale.

Doritorii de a ocupa acest post învățătore și cantoral au ași substerne concursul pe subscrisul până inclusiv la 31 Octombrie, a. c. instruiți conun statului organic și a regulămintului provizoriu congresual din 1878 și respective a se prezenta după prima publicare a concursului, la subscrisul preveduți cu atestatul de calificățiune precris în §. ful 23, pct. 12. al statului organic, spre a se pute recomanda oficiului parohial respectiv, de a cânta în sinta biserică, și a proba d'exteritate sa în cântări și tipicul bisericesc.

În conșlegere cu comitetul parohial. Cluj, 16 Octombrie, 1881. V. Rosescu, m. p. p'presbiter.

Nr. 119 [241] 2-3 CONCURS.

Pentru reintregirea parohiei vacante de a III. classă din Lăpșul de jos cu filia Ohaba, protopresbiteratul Dobrei, se scrie concurs cu termenul până la 1 Noevmre, st. v. a. c.

Emulamentele sânt:

- 1. Casa parohială cu grădina și alte supărdiciale.
- 2. Porțiune canonică 18 jug. pământ, parte arătură, parte fîmăt;
- 3. Birul sau adun în naturale dela 130. de case, cete o măsură de cucurz nesăfămat, și stola unuia, toate aceste la oaltă computate dau un venit anual de aproape 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune vor ași adresa cerșutiele lor instruite în sensul statului organic și al regulămintului congresual pentru organizarea parohiilor dela 1878. la subscrisul până la termenul indicat. Deva, 6 Octombrie, 1881. În conșlegere cu comitetul parohial: Ioan Papin m. p. protopresb.

Nr. 119 [240] 2-3 CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător în comuna Annaș, se scrie concurs cu termenul până la 25 Octombrie, a. c. st. v. ar următoarele

- Emulamente:
- 1. Salarial anual 64 fl. v. a. prin repartițiune dela pop. solvenți în doue rate, 1 Ianuarie și 1 Mai;
- 2. Una deloșă de grupenue;
- 3. Cartir liber afară de școală, una casă cu tindă și grădina de legumi, proprietatea a școlaei, lemne de încălțit atât la școală, cât și pentru învățătorii cetei trobe.

Doritorii de a ocupa acest post au ași asterne petițiunile lor instruite în înțelesul statului organic și al regulămintului congresual din 1878, la oficial protopresbiterat al traștilor Sibinului I. până la termenul sau citat.

Annaș, 11 Octombrie, 1881. Comitetul parohial în conșlegere cu protopresbiterul conserent.

Nr. 2162 — 1881. 1-3 CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariu comunal în comuna Vale — Pretura Săliște — se scrie concurs cu termenul până la 30 Noevmre a. c.

Emulamentele sânt:

400 fl. v. a. salariu anual, c'ntar liber, și tacele pentru scriere și p'apă stabilite de reprezentanța comunală.

Conșlerul instruit în d'anal art. de lege XVIII ec 1871, sânt a se adresa la Pretorele cercului în Săliște. Cunoștința limbii statului este condițiune.

Săliște, 26 Octombrie 1881. Pretorele cercului.

[185] 4-3
Sensatiune pentru dame
SULPANINE
Mijloc secret al dămelor din haremul Vice-regelui Egiptului.

Acest mijloc are t'nsurarea a profuse ablușii, frăgăneșii și cel mai mare efect al solului.

Pentru fiacoi 1 fl. v. a. Farmaciile și v'ndătorii 209, vabat.

La Maria Hedrick, proprietărea nr. 2, p'rt. Wladislaus-Hausen Nr. 56 în Viena. Depozit general la J. Kappeler, Irbitz, Teufelstrasse Nr. 2 în Viena.

[144] Manipulațiunea cu vinuri
Intrați practic noua carte de recepție acum apărută și care cuprinde: metodu cum să se nobilitize vinurile care naturale fără de valoare proșteră și de vin fără struguri; cum să se facă din drojii (din 100 de litri 1000 litre), adăugând materii deșăpășitoase o beutură efimă de cașă și vin de la boteli; mai departe proșteră de t'nsurarea de t'nsurarea de t'nsurarea de vin, oțet de vin, oțet de spirit, vinamaruri, rom, licoruri, ancuri de fructe, drojii comprese, parfumi, spirituoase medicinale, balsamuri, bucură și preste 1000 articuli de proșteră, care aduc c'ști preturi 100%. Pentru 3 ar. și bani gata pot pe lângă toate acestea poștate este a se adresa la Maria Hedrick, proprietărea c. r. privilegiată, Viena, Welden, Hauptstrasse Nr. 36, etajul I.

Scăpare desevăștiră de boala befi.

T'nsură propoză mie cu probăntă, de a combata odată multiplice lănușă m'ntoșă și roșcună amăgitoare, j'nsură mijlocul de t'nsurarea și așina pe deplin înțelesă, lănușă miță adă la poșteră, 2 și după un mijloc de lănușă noi inventat, recomandat de cele mai nobilitate medicale, se lănușă lănușă, lănușă, precum și subscrisă, cu alunge șuă Adăntarea unuia și așina șuă lănușă, șuă lănușă intru depășit de așina și așina șuă lănușă, șuă lănușă.

Int'nsură se pot lănușă lănușă și șuă lănușă prin G. Schmidtsohn, [186] 4-5 Anonimul. Al. Nr. 1. Berlin, Koenigs-Alt. Nr. 1.